

Ulykker lige fra 30 Aars Krigen ned til Verdenskrigen ikke har kunnet rokke den nordslesvigske Bondestand, den har siddet uantastet Slægt efter Slægt paa Gaardene, men saa stor en Jammer, saa stor en Elendighed som den, der nu er brudt ind over de sønderjydske Landsdele, har aldrig hersket før. Og derefter fortsætter Forfatteren med en Udtalelse om, at det er en stor Fejltagelse, naar man mener, at kun de nordslesvigske Bønder af tysk Sindelag kræver en saadan Afstemning, nej, netop blandt de nordslesvigske Bønder af dansk Sindelag finder Kravet om ny Afstemning daglig flere og flere Tilhængere. „Den bekendte Selvstyrebevægelse, der omfatter den største Del af de danske Nordslesvigere“ — det staar der virkelig i denne Pamflet — „udsender i sit Organ en Artikel om en ny Afstemning“. Der tales videre om „dette Organ, der repræsenterer en udtalt tysk-fjendtlig dansk Tendens“. Og dette Skrift spredes i Hundreder af Eksemplarer til en ukritisk Offentlighed, som ikke er i Stand til at kontrolere det. Her bør dog i Sandhed Udenrigsministeriets Pressebureau og hele Udenrigsministeriets Pressetjeneste gribe ind overfor en saa fantastisk Vildledelse af Offentligheden.

Det ærede Medlem Hr. Schmidt kom til Slut ind paa nogle faa Bemærkninger vedrørende det tyske kulturelle Krav. Han vilde ikke uddybe det i nævneværdig Grad, han fastholdt sit gamle Krav om tyske Skolekommissioner ved de tyske Skoler, kort sagt Kravet om kulturel Autonomi. Han anførte særlig en Grund, som jeg ikke rigtig forstod, til, at han ikke skulde omtale disse Forhold, nemlig den, at Regeringen havde Planer fremme i den Henseende, men ikke havde søgt det tyske Mindretal; man havde ikke spurgt det, det havde søgt en Forhandling, men ikke faaet noget Svar. Det ærede Medlem henvendte sig i denne Forbindelse til den højtærede Justitsminister — staar der i Fortrykket; det maa vel være en Trykfejl, det maa være den højtærede Undervisningsminister, der er Tale om. Men hvad tænkte det ærede Medlem paa? Tænkte det ærede Medlem paa de Meddelelser, der var fremme i Marts—April i Forbindelse med det tyske Krav om Eksamensret for de tysksprogede Skoler? Jeg ved ikke, om Regeringen har nogen som helst Planer i den Retning. Jeg tillader mig dog at tvivle derom, idet jeg gaar ud fra, at den klare Linie, som har været fastholdt fra alle Sider herhjemme, ogsaa fremtidig vil blive fastholdt paa dette Omraade. Ellers kan det tænkes, at det ærede Medlem

har tænkt paa en Udtalelse af ganske almindelig Art, som den højtærede Statsminister fremsatte i Trontalen, og som gik ud paa, at Regeringen havde hele Skole-spørgsmaalet, Spørgsmaalet om Ændring i de bestaaende Skolelove, under Overvejelse? I saa Tilfælde savnede det ærede Medlems Udtalelse i høj Grad Klarhed, og jeg beder det ærede Medlem nærmere forklare, hvad det var, han sigtede til.

Jeg skal saa til Slut kun fremsætte nogle ganske faa Bemærkninger i Anledning af den Bevægelse, der i den sidste Tid har været meget stærkt omtalt. Jeg tænker paa den Henvendelse, der har fundet Sted fra Professor Scheel i Kiel og Dr. Schifferer, hvis Navne vi jo vel kender fra tidligere Tid, vedrørende et nordisk Samarbejde med Kiels Universitet, et Samarbejde, der foreløbig skulde give sig Udtryk i en tysk-skandinavisk Uge en Gang til næste Sommer. Denne Henvendelse blev modtaget med Forbehold og Skepsis fra forskellige Sider, og det forekommer mig velforstaaeligt, at man stillede sig saa skeptisk fra dansk Side heroverfor. Maaske havde Skepsis'en ikke været saa stor, hvis Henvendelsen var kommet, lad mig sige fra Rostock- eller Greifswald-Universiteter, der ogsaa spiller en vis Rolle i nordisk Forskning, og som jo ogsaa er Østersø-Universiteter; Forbindelse med Kiel er egnet til at skræmme — de Erfaringer, vi gjorde i fordums Dage, skal jo ikke særlig friste til Efterfølgelse. Imidlertid hævder man, at der ikke er nogen som helst Politik i denne Sag. Nu vel, derom vil der jo altid kunne have divergerende Meninger. At hele denne Henvendelse er et storstilet Stykke Kulturpolitik, kan der dog vel neppe være nogen Tvivl om, og saa skal jeg ganske overlade til ærede Medlemmer, om de vil sætte Strøg under „Kultur“ eller sætte Strøgen under Ordet „Politik“. Den tyske Udenrigsminister skal jo holde Tale om Tysklands Kulturmission ved Mødet i Kiel næste Sommer; den vil utvivlsomt bevæge sig i samme Retning som den fremragende Tale, den tyske Udenrigsminister holdt, da han talte som Nobelpræmietager i Oslo. Jeg skal i denne Forbindelse tillade mig at henlede Opmærksomheden paa en højst interessant kultur-politisk Programtale, som den tyske Udenrigsminister har holdt for kort Tid siden ved Deutsche Auslands-Instituts Aarsmøde i Stuttgart, et af de mange Institutter i Tyskland, der netop er et Led i det storstilede Arbejde, som nu gøres fra tysk Side for den stortyske Kulturmissions-Tanke, et Arbejde, som